

NAPIERŚNIK (26) *sb m*

napierśnik (26), [**napierstnik**].

-ln- (18), -śn- (8).

a *pochylone* (w tym 1 r. błędne znakowanie); *teksty nie oznaczają é* (Cn a oraz e jasne).

sg N *nąpierśnik* (5). ◇ G *nąpierśnika* (9), *nąpierśniku* (1); -a *BibRadz* (7), *BudBib*; -a : -u *BielKron* (1:1). ◇ A *nąpierśnik* (5). ◇ I *nąpierśniki(e)m* (3). ◇ L *napierśniku* (3).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI i XVIII w.

1. *Ozdobny płat tkaniny umieszczony na piersiach, będący elementem rytualnego stroju kapłana (służący też do przenoszenia świętości); pectoraie Pol Ant; fascia, ligamen, ligatura, praecinctorium, rediminculum, taeniae, taeniola Cn (26) : Na tym Nąpierśniku íprawiś Łáncuśki iednákie z łzczerego złotá/ plecioną robotą. BibRadz Ex 28/22; Sprawił też y Napierśnik háftárką robotą/ tákowąż rownie/ iáka byłá robotá Efodu BibRadz Ex 39/8; A vczynili Napierśnik on ná cztery gráni/ y fowity/ który był w dłuż ná piędźi/ á w łszerz ná piędźi. BibRadz Ex 39/9; Włóżył też nań y Napierśnik/ ná ktorem theż przyprawił Vrym/ y Tummim. BibRadz Lev 8/8, Ex 28/23, 24, 26, 28, 39/15 (14); Ná káżdym rogu napierśnika ma być pierścień złoty BielKron 34; Dwádziesięć kámieni różnych w napierśniku Aaronowym. SkarŻyw 491 marg.*

W połączeniach szeregowych (2): *Który vbior będzie tákowy/ Napierśnik/ Efod/ Szátá długa/ Suknia márfzczona/ Czapká/ y Pás: Ty ízáty fwięthe íprawią Aaronowi bratu twemu/ y łynom iego/ áby kápłany moiemi byli. BibRadz Ex 28/4; SkarŻyw 491.*

W charakterystycznych połączeniach: napierśnik sprawić (2), *uczynić, włożyć; końce napierśnika, rogi.*

Wyrażenie: »napierśnik sądu« = pectorale iudicii PolAnt (3): Y będzie nofił Aaron imioná łynow Izraélfkich ná łercu łwem/ w Napierśniku łądu/ gdy wnidźie do mieyścá fwiętego BibRadz Ex 28/29; Przytym [przychędożył go] ízátá fwięta/ złotem/ y Hiácynthem/ ízárłatem/ y robotą rozmáitą/ z napierśnikiem łądu [rationalis iudicii] z náuką y z prawdą. BibRadz Eccli 45/11, Ex 28/15.

Szeregi: »efod i napierśnik« = superhumerales et pectorales PolAnt (2); BibRadz Ex 35/9; Kámienie Szochámy/ y kámienie ku ofádzeniu Efodá y napierśnika. BudBib Ex 35/9. [Ponadto połączeniu szeregowym 1 r.].

»naramnik i napierśnik; naramnik z napierśnikiem« (1;1): ná dole zówlecześz dwie łznurze złotogłowowe z napiękniefszych farb/ ktore obwiáže około łiebie kápłan/ áby to łpołu było mocno narámnik z napierśnikiem. BielKron 34v, 35v.

»pektorál albo napierśnik« (1): [efod ma mieć] ná pierfiach otwor ná łszerz y ná dłuż ná dłoń gránowity/ [...] do ktorego otworu Pektorál álbo napierśnik będzie przyłożon BielKron 34.

2. [*Ozdoba na piersi konia: Koń iego w łzczerym złotym łtroiu/ pod gárdłem v napierśniká złota wielka gwiazdá miáfto kutafá HistOtton 42.*]

Synonimy: 1. pektorál, racyjonał,

Cf NAPIERSIEŃ, [NAPIERŚNICA]